

# ישראל היום

אחרי ניצחון "טראמפ הרומני", ראש הממשלה מתפטר: "היה מחליף אותי בכל מקרה"

ממשלת רומניה קורסת לאחר ניצחון של ג'ורג' סימיון שזכה בכ-41% מהקולות בסיבוב הראשון של הבחירות לנשיאות • סימיון: "אנחנו מפלגה טראמפיסטית" • הוא יתמודד ב-18 במאי נגד ראש עיריית בוקרשט ניקושור דן יד"ר עמנואל נבון: "ניצחון של סימיון יקשה על קבלת החלטות של האיחוד בנושאי חוץ וביטחון ועלול להגדיל את הפער בין מזרח למערב אירופה"

דודי קוג

5/5/2025, 22:25 עדכן 5/5/2025, 22:11,

צ'ולאקו אמר כי מפלגתו הסוציאל-דמוקרטית תפרוש מהקואליציה הפרו-מערבית, כאשר המשמעות היא קריסת הממשלה, אך היא תמשיך לכהן באופן זמני עד סיבוב הבחירות השני ב-18 במאי. "ברור מאוד שהקואליציה הזו אינה לגיטימית יותר", אמר צ'ולאקו לעיתונאים לאחר ישיבת מפלגה. "הנשיא הבא היה מחליף אותי בכל מקרה, זה מה שקראתי", הוסיף.

קריסת הממשלה מגיעה לאחר כישלון קרין אנטונסקו, מועמד מפלגות הקואליציה, להעפיל לסיבוב השני. הוא שימש בעבר כמנהיג מפלגת הליברלים אך פרש מהפוליטיקה לפני עשור וחי בבריסל. אנטונסקו הוחזר לזירה על ידי הקואליציה השלטת כמועמד הקונצנזוס שאמור היה לאחד את הכוחות הפרו-מערביים. כישלון לעלות לסיבוב הבא הוא עדות לסנטימנט הרומני שמבקש שינוי בעמדת ההנהגה ומאס במידה מסוימת במפלגות המסורתיות.

סימיון, המנהיג היורו-סקפטי של הימין הקיצוני, ניצח באופן מוחץ את הבחירות ביום ראשון וזכה בכ-41% מהקולות. הוא יתמודד מול ראש עיריית בוקרשט, ניקושור דן, מועמד מרכז עצמאי, בסיבוב שני שיתקיים ב-18 במאי.

כאמור, מה שמייחד בחירות אלה היא העובדה שמדובר בבחירות חוזרות, לאחר שהבחירות הקודמות בוטלו בחודש דצמבר על ידי בית המשפט העליון במדינה, בעקבות קביעה כי רוסיה התערבה לטובתו של מועמד הימין קלין ג'ורג'סקו, שלאחר מכן נאסר עליו להתמודד בשנית.

סימיון עומד בראש מפלגת "ברית איחוד הרומנים", הוא נחשב למועמד יורו-סקפטי, מתנגד לסיוע הצבאי לאוקראינה ושואף לספח למדינה את מולדובה ושטחים באוקראינה – ושתי אלה גם אסרו עליו את הכניסה אליהן. סימיון, שמגדיר את עצמו כ"שמרן נוצרי", נהנה מקולותיהם של תומכי ג'ורג'סקו. הוא תומך בנשיא טראמפ וכמוהו, מבטיח להחזיר את רומניה לגדולתה.

"אנחנו מפלגה טראמפיסטית שתנהיג את רומניה", אמר סימיון, שלמרות תפיסותיו הבדלניות הבטיח "שתהפוך את רומניה לשותפה חזקה בנאט"ו" והוסיף כי היא תהיה "בעלת ברית חזקה של ארצות הברית", רמז לפנייתו גם אל מחוץ לאיחוד. סימיון הבטיח גם להביא את ג'ורג'סקו שנפסל לעמדת הנהגה, אם באמצעות מינויו לראש ממשלה או עריכת משאל עם בבחירות חדשות.

ניקושור דן (55) שימש כראש עיריית בוקרשט שתי קדנציות לאחר שהחל דרכו כפעיל לשימור מבנים בעיר. הוא זכה להכרה בשל שיפור התחבורה הציבורית בעיר ומאבקו בבנייה בלתי חוקית. הוא

התמודד כעצמאי תחת הסיסמה "רומניה ישרה" והבטיח להוביל רפורמות במגזר הציבורי, שקיפות בתהליכי קבלת החלטות ומדיניות פרו-אירופית.

לאחר שהתברר שהגיע למקום השני, דן הודה לתומכיו: "סיבוב שני קשה עומד בפנינו מול המועמד הבדלני. זה לא יהיה ויכוח בין יחידים, זה יהיה ויכוח בין כיוון פרו-מערבי עבור רומניה וכיוון אנטי-מערבי... משימתנו היא לשכנע את הרומנים שרומניה זקוקה לכיוון הפרו-מערבי וזה מה שהקמפיין שלנו יתמקד בו, בשבועיים האלה".

ד"ר עמנואל נבון, מרצה ליחסים בינלאומיים באוני' ת"א ועמית במכון ירושלים לאסטרטגיה וביטחון, מסביר כי "טראמפ מעצב לא רק את הפוליטיקה האמריקאית אלא גם את זו של דמוקרטיה אחרת, לפעמים כמודל לחיקוי... במדינות כמו הונגריה, איטליה או סלובקיה, הפופוליזם התחזק, לעיתים תוך שימוש בשפה המזכירה זו של טראמפ".

בניגוד למדינות כמו קנדה, שם "המפלגה הליברלית זכתה דווקא בזכות טראמפ" כתגובת נגד למכסים שהטיל ושאיפות הסיפוח שלו, במדינות מסוימות באירופה "טרמפ נתפס אצל לא מעט בוחרים לא כאיום אלא דווקא כמודל – בעיקר במדינות בהם יש עייפות ממוסדות האיחוד האירופאי, מרגולציה וממדיניות הגירה".

באשר למשמעויות האסטרטגיות, ד"ר נבון מציין כי "סימיון מחזיק בעמדות לאומניות וסקפטיות כלפי נאט"ו והאיחוד האירופאי. אף שהוא לא פרו-רוסי מוצהר, חלק מהרטוריקה שלו (למשל התנגדות לסיוע צבאי נרחב לאוקראינה) מהדהדת קולות אנטי-מערביים".

עם זאת, ד"ר נבון מסייג כי "רומניה היא מדינה בעלת קשרים הדוקים עם ארה"ב ובסיסים אמריקאיים על אדמתה. יש גם אילוצים כלכליים: סימיון יצטרך להתחשב בעובדה שרומניה תלויה כלכלית במערב". לדבריו, "אם מפלגתו של סימיון תתחזק משמעותית, רומניה תצטרך להונגריה ולסלובקיה, דהיינו מדינות שבהן מפלגות בעלות נטיות אנטי-מערביות ואנטי-ליברליות מרכיבות את הממשלה. הדבר יקשה עוד יותר על קבלת החלטות של האיחוד בנושאי חוץ וביטחון (הדורשות קונצנזוס), ועלול להגדיל את הפער בין מזרח למערב אירופה בנושאים כמו הגירה, ריבונות לאומית, והמלחמה באוקראינה".